

UTEPLATS PÅ 3 SÄTT

Älskar du blommor? Att odla ätbart? Eller vill du bara att det ska vara lättskött? Här får du hjälp att skapa din egen drömuteplats.

AV: SUSANNE ANDERSSON OCH JEANETTE SKÅLANDER (IDE OCH RITNINGAR)
TEXT: LISELOTTE LUNDSTRÖM OCH ANETTE SIEVERS FOTO: JOHNÉR

FÖRE

Hur får man den klassiska uteplatsen trevlig? Lättskött för familjen, odlarvänlig för paret eller mysig för solokvisten – allt är möjligt.

TRÄDGÅRDSDESIGNERN SUSANNE ANDERSSONS 3 TIPS FÖR UTEPLATSEN

1 Tänk inte för smått! Planera för flera sittplatser så att det finns plats för besökare – eller så att möjligheten finns att sitta mitt ute i blomsterprakten. Uteplatsen är en förlängning av huset och ska vara lättillgänglig. Fundera också över dina behov, hur du vill leva i ditt uterum på sommaren.

2 Fundera över sol- och vindskydd. Segeldukar finns i massor av olika utföranden. De är prisvärda och ger jättefint ljus när man sitter under dem. Träd som silar solstrålarna är en personlig favorit. Markisliknande dukar som man kan dra upp och ner är bra vindskydd. Spaljéer funkar också bra.

3 Trädäck är både billigt och lättskött. Nu finns det tryckimpregnerat trä som är jättefint. Man kan också tänka på terrasslasyr som brukar hålla i minst fem år. Lärk- och cederträ behöver man inte behandla alls, det grånar bara fint med tiden.

ett trädäck, utemöbler och några krukor. Det är så det brukar se ut på de flesta altaner. Men med lite planering går det att få ut så mycket mer av din uteplats och tomt.

Här har vi utgått från en ganska vanlig radhustomt: Lite avlång med plank på båda sidor. Men innehållet har anpassats efter helt olika behov: Familjen som vill ha lättskött och avskalat, paret som har tid att pyssla och gärna odlar samt singeln som älskar blommor, men hellre myser än spenderar timmar i trädgården varje dag. Vilken trädgårdstyp är du?

kloftuja 3 st olika storlekar

kloftkörbär

prydnadsgräs

grind

vinbär på stam

odla

plank

RITNING: NJUTA TRÄDGÅRDSDESIGN

trädock
grölaserat

bambu

segelduk

utegrill

FAMILJEN

Med grillen och matplatsen nära huset blir det lätt att bära mat ut och in ur huset. Det finns en större matplats, och ett trappsteg ner ligger en mindre till barnen. Inbyggd belysning i trappan. En segelduk med två fästen på husväggen och ett fäste på en mast längre ut i trädgården bildar ett tak och ger skydd mot solen. Mer än halva tomten består av laserade trädock som är relativt billiga, sköna att gå på och endast kräver underhåll vart femte år. Barnen kan odla ätbart i en odlingslåda, övriga växter är gröna. Genom att variera form, färgnyanser och bladstruktur ser växtligheten ändå spännande ut. Marktäckare vid odlingslådan och under klotkörbärsträdet är tramtålig backtimjan och rosenplister. Det finns en gräsplätt att busa på, och i hörnet en grind så att man kan smita ut till grannkompisarna.

En skulptur passar bra in i den minimalistiska stilen. Buddhafigur, 399 kr, Blomsterlandet.

Barnens egen trädgårdshörna. Bänk "Dalarö", inklusive parasoll, 798 kr, Rusta.

Gasolgrill "Avalon" med finesser som fyra huvudbrännare, sidobrännare, varmhållningsgaller och grillgaller av gjutjärn. 7 495 kr, Landmann.

Stort moskitgräs är ett dekorativt och tåligt prydnadsgräs med röda hängen som funkar i nästan hela landet. Zon 1-5 (6). Impecta.

Vaxdukar är hållbara och lätta att torka av. 140x180 cm, 49:90 kr, Rusta.

En miniodling för barnen, drivbänken passar på pallkragen och ger frösådden bättre klimat. 795 kr, Nelson Garden.

LÄTTSKÖTT TILL FAMILJEN

Småbarnsfamiljen har inte mycket tid att sköta en trädgård, men de älskar sin uteplats. De gillar att grilla och spontanbjuder gärna vännerna på middag sköna sommarkvällar, men behöver något som tar udden av kvällssvalkan. Det finns ingen tid att olja in en trätrall varje säsong, men de vill inte heller riskera en massa glaskross på stenläggning. Så vad gör man? Heminredning är ett stort intresse och de gillar en lite avskalad stil. Grönt, ja tack! Men inte blommigt. Helst en växtlighet så långt ifrån mammas petunior som möjligt. Samtidigt vill föräldrarna att deras barn ska kunna gå ut och plocka vinbär och nypa ett strå gräslök.

pergolagång/grind

Sockerärt växer på en spaljé bakom odlingslådorna, här nya 'Shiraz' (Rara växter).

PLATS ATT ODLA ÄTBART

Här bor ett par med liten vovve och vuxna barn, som älskar svensk sommar. De tar vara på ögonblicken hemma med kortare utflykter. Natur och friluftsliv tillhör deras fritidsintressen och de har ambitionen att leva ett hälsosamt liv. Därför vill de också gärna börja odla mer egen mat. Växthus är en dröm, kanske i liten skala? Dessutom behöver hunden en viloplats. Det får gärna vara lite vilt och frodigt. De gillar återvinning och investerar ogärna i nya prylar. Auktioner och loppis är ett sommarnöje.

ODLARNÄ

Det finns möjlighet för både husse, matte och vovve att sitta/ligga och slappa nära huset men fokus ligger på odling. På den generösa trappan kan paret ställa krukor av alla de slag. Intill den finns en redskapsbod och ett arbetsbord där man även kan ställa krukor.

Under pergolan, mitt bland växterna finns ytterligare en sittplats. På pergolan klättrar vindruvsrankor, klätterrosor, klematis och frodig pipranka. Ett litet växthus och odlingslådor får plats mitt emot pergolan. På en spaljé bakom odlingslådorna växer sockerärt. Träden ger förstås frukt. Underlaget i större delen av trädgården, kalksten från Öland eller Gotland, bidrar till den rustika stilen. Under träden ligger täckbark, både för att dela in tomten i olika rum och för att man på så sätt slipper sopa upp nedfallna bär.

Rustikt planteringsbord med plats för krukor, fröer och trädgårdsredskap undertill. 1 995 kr, Ib Laursen.

Porlande vatten ger naturkänsla. Pumpar för den vackra egna baljan eller hela paket med springvattenbrunnar finns på Vattenliv.se eller Boanas.se.

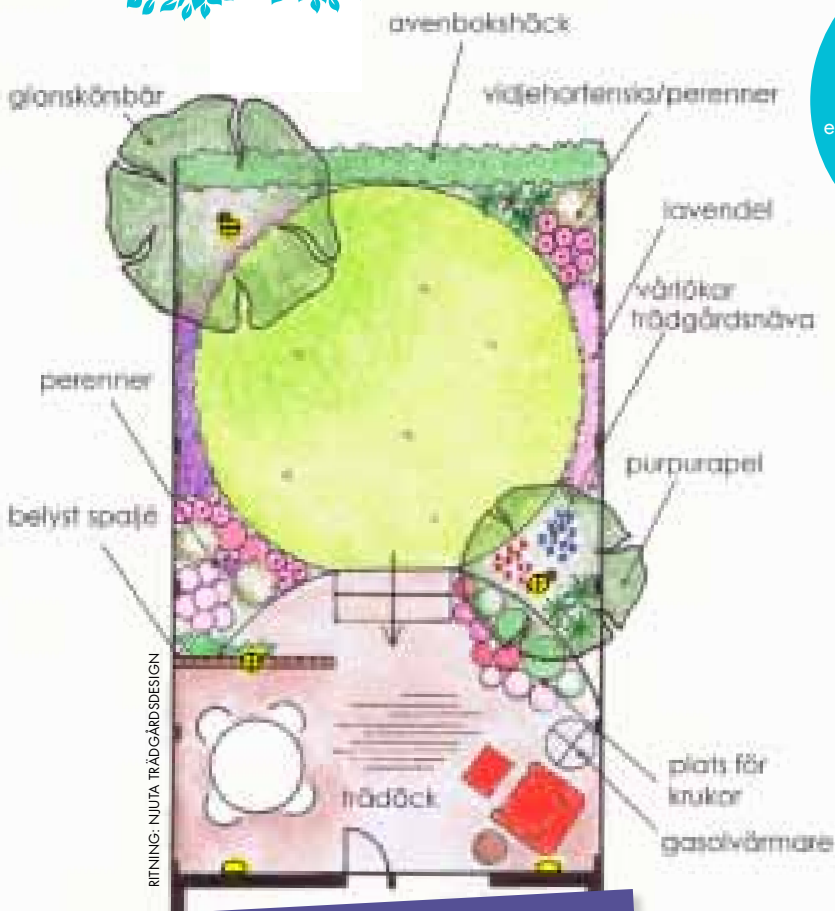

Rosa klematis 'Ville de Lyon' kan klättra på pergolan. Zon 4. Hos Plantagen.

Lantligt så det förslår: En odlingslåda av flätad pil. Denna färdigflätade sätter du ihop själv till en ram, 69 kr/m, Trädgårdslust.

Hammock att slappa och läsa i efter dagens arbetspass. "Emma", 4 995 kr, Olsons Trädgårdsmöbler.

SOLOKVIST

ett rejält trädäck ger utrymme både för myshörna, matplats och massor av krukor. En terrassvärmare håller värmen vid sittplatsen tidigt på våren och sent på hösten. Längst bort på tomten en avenbokshäck som skyddar mot insyn året om. Från myshörnan är det utsikt över hela trädgården. Gräsmattan är rundad och upplevs då som större. Runt om växer massor med blommor som klarar sig själv, på våren lökar som exempelvis våriris, pärlhyacint och backsippa. På sommaren perenner som klarar torka, så som lavendel, solhatt, rosenflockel. Alpklematis klättrar på den belysta spaljen.

Spaljé med inbyggd belysning. Spotlighterna sitter längst upp, under "taket" som håller ihop de två ribbfasaderna.

Höj- och sänkbar terrassvärmare, h 185-235 cm, 2 495 kr, Landmann.

Vinn!

Har du Sveriges tråkigaste uteplats eller balkong? Då kan du vinna eldrivna verktyg från Bosch för 3 695 kr, som gör din renovering enklare. Läs mer på sidan 93.

Ipanema Hängstol, 6 990 kr, TGI/Balkongshoppen.se.

SOLO I BLOMMIG OAS

Som aktiv singelkvinna älskar hon att bara ta det lugnt och sitta på altanen när hon är ledig. Dit vill hon kunna ta sin Ipad eller en god bok och boa in sig i ett hörn, utan att riskera att någon granne ser henne och hojtar. Idealet vore en värmande utefåtölj och läslampa, men finns det? Hon älskar blommor och flyttar gärna ut alla krukväxter, men eftersom hon reser bort flera veckor mitt i sommaren kan hon inte hålla på att passa en massa växter. En granne kan dutta på lite på krukväxterna, men resten måste sköta sig själv. Perenner som blommar tidigt och sent är idealet, gärna de som är fina i buketter.

Vipphortensia "White Diamond". Tålig växt som blommar juli-september. Zon 3(4). Blomsterlandet.

Rymlig terrakotta-kruka "Rönnbär", h 32 cm, diam 38 cm, 45 kr, Ikea.

Fristående växtvägg som blommorna kan klättra på. "Beekman", 5 500 kr, Vansta Trädgård.

